

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 86/21
12.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Обрадовић, председника већа, Сање Пејовић и Меланије Сантовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Андреја Чивтелић, адвокат из Београда, ул. Курсулина бр. 13, против туженог “ББ” д.о.о. ..., са седиштем у ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића бр. 12, ради повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 110/19 од 29.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 12.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 110/19 од 29.01.2021. године у ставу првом, другом, петом, седмом и деветом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 110/19 од 29.01.2021 године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужени повредио ауторска права тужиоца, тако што је на интернет сајту ... дана године, два пута неовлашћено јавно саопштио ауторско дело без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и једном јавно саопштио у непотпуној форми ауторско дело- фотографију “РУК”, чиме је тужиоцу нанео имовинску и неимовинску штету.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права назначеног у ставу првом изреке исплати износ од 35.272,00 динара, са законском затезном каматом од дана 29.01.2021. године до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде имовинске штете исплати преко досуђеног износа ставом другим изреке до траженог износа од 35.400,00 динара, са законском затезном каматом.

Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе туженог да му на досуђени износ накнаде имовинске штете из става другог изреке у износу од 35.272,00 динара исплати законску затезну камату од 31.01.2018. године до 29.01.2021. године.

Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца - предметне фотографије два пута без назначења имена или псеудонима аутора исплати износ од 20.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 29.01.2021. године до исплате.

Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу преко досуђеног износа ставом петим изреке до траженог износа од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом на име накнаде нематеријалне штете.

Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем фотографије тужиоца у непотпуној форми исплати износ од 10.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 29.01.2021. године до исплате.

Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца од досуђеног износа накнаде нематеријалне штете из става седмог изреке до траженог износа од 50.000,00 динара са законском затезном каматом.

Ставом деветим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 89.022,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Ставом десетим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да тужени тужиоцу на износ досуђених трошкова поступка од 89.022,00 динара исплати законску затезну камату од 29.01.2021. године до извршности пресуде.

Против наведене пресуде и то одлуке из става првог, другог, петог, седмог и деветог изреке тужени је благовремено изјавио жалбу због битних повреда одредаба парничног поступка, неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр. 72/11, 55/14 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази

по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се указује жалбом туженог, јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама су јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 30.01.2018. године на интернет сајту два пута је објављена без назначења имена или псеудонима аутора, фотографија “РУК”, при чему је једном објављена и у непотпуној форми, а у оквиру текста поднасловом: “.....:”. Тужилац је аутор фотографије која је настала 2000. године, а објављена 2001. године у публикацији поводом 25 година Универзитета у по њиховој наруџбини у малом тиражу и плаћена му накнада за објављивање фотографије у тој монографији, али им нису пренета имовинска права на фотографији. Такође је утврђено да се тужилац бави фотографијом уназад 50 година, да је имао више самосталних и колективних изложби, добитник је награда и члан је УЛУПУДС-а, те се, након што је без његовог знања иста објављена на начин како је описано, тужилац осетио повређеним, јер му је било значајно да исти буде означен као аутор фотографије, а и иста измењена тако што је исечена због чега су му повређена како имовинска, тако и морална права као аутора. Стога је првостепени суд, применом одредбе члана 2, 9, 15, 17 до 21, 30 став 1, 43 став 1 тачка 1, 98 став 1, 204 и 205 став 1 Закона о ауторском и сродним правима одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Из прегледа минималних цена фотографија УЛУПУДС-а је утврђено да у време доношења пресуде - 29.01.2021. године, накнада према ценовнику износи 150 поена (један поен је један евро) по објави за период од једне године, те како је тужени неовлашћено јавно саопштио ауторско дело два пута, то истом припада триста поена на име накнаде. Како је у време доношења пресуде један евро износио 117,57 динара то тужилац има право на накнаду имовинске штете у износу од 17.636,00 динара по једној објави, а за две објаве укупно 35.072,00 динара па је суд одлучио као у ставу другом и трећем изреке применом члана 21 став 1, 204 и 205 став 1 Закона о ауторском и сродним правима. На наведеи износ досуђена је и законска затезна камата почев од дана пресуђења 29.01.2021. године, применом одредбе члана 277 став 1 Закона о облигационим односима.

Одлучујући о висини накнаде неимовинске штете због повреде моралних права тужиоца и то права на назначење имена аутора и права на заштиту интегритета дела, пропиасним одредбом члана 15 и 17 Закона о ауторским и сродним правима, првостепени суд је оценио да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете припада износ од 20.000,00 динара због јавног саопштавања његове фотографије два пута без назначења имена или псеудонима, а због повреде моралног ауторског права јавним саопштавањем једном у непотпуној форми износ од 10.000,00 динара, а све са законском затезном каматом и то применом наведених одредаба Закона о ауторском и сродним правима и одредбе члана 200 Закона о облигационим односима и 233 ЗПП, одлучио као у ставу петом, шестом, седмом и осмом изреке.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, као и одредбе члана 15, 17, 19, 20, 30, те члана 98 став 1 и члана 205 Закона о ауторским и сродним правима, правилно је првостепени суд закључио да се у конкретном случају ради о неовлашћеном саопштавању ауторског дела тужиоца и то предметне фотографије, чиме су повређена ауторска права и то како имовинска, тако и неимовинска, морална права тужиоца, а

разлоге за донету одлуку и овај суд прихвата као правилне.

Неосновани су наводи жалбе туженог да су новинари туженог покушали да сазнају имена аутора, и то провером интернет сајта ..., као и на другим местима на интернету, али да нису сазнали име аутора, због чега исто нису назначили на објављеној фотографији. Ово из разлога што у сваком случају тужилац, сагласано одредби члана 15 Закона о ауторском и сродним правима, има право да његово име, псеудоним или знак буде назначен на сваком примерку делу, приликом сваког саопштавања дела, изузев ако је то с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела технички немогуће или нецелисходно. Имајући у виду напред наведену одредбу закона, те наводе жалбе да је иста преузета са интернета без назнаке имена аутора, исто не ослобађа одговорности туженог да назначи име или псеудоним аутора, јер је имао обавезу да сазна ко је аутор предметног дела, како би означио његово име, псеудоним или знак на објављеној фотографији.

Такође су неосновани наводи жалбе туженог да је тужени објавио само једном фотографију тужиоца, а да друга мања фотографија није објављена у посебном чланку туженог, већ да се само налази у линку чланка где је објављена фотографија тужиоца и то у мањем формату. Ово с обзиром да, сходно напред наведеним одредбама Закона о ауторским и сродним правима, тужилац као аутор има право на остварење својих ауторских права приликом сваког саопштавања дела, те с обзиром да се на сајту предметна фотографија појављује два пута, то је правилно првостепени суд усвојио тужбени захтев који се односи на објављивање два пута исте фотографије. Такође је првостепени суд правилно оценио да фотографија која је објављена у мањем формату је измењене форме, тако што је исечена, због чега тужилац има право на накнаду штете за повреду моралних права аутора у смислу одредбе члана 17 наведеног закона, јер има искључиво право да штити интегритет свог дела, а насупрот наводима жалбе туженог наведена мања фотографија јесте објављена у измењеном облику, како је то правилно првостепени суд утврдио.

Такође су неосновани наводи жалбе туженог да је технички било немогуће потписати аутора код фотографије која је објављена у малом формату, све и да су имали и знали име тужиоца као аутора. Ово из разлога што тужени на наведене околности није пружио доказе нити приложио извођење доказа, а на њему је терет доказивања сходно одредби члана 231 ЗПП.

Правилно је првостепени суд утврдио и висину накнаде материјалне штете примењујући Тарифу УЛУПУДС-а, јер је иста утврђена према тарифнику минималних накнада за коришћење ауторског дела и званичног прегледа накнада датим од стране струковног удружења, а такође је правилно утврдио и висину накнаде неимовинске штете због повреде моралних права тужиоца као аутора у висини која представља правичну новчану накнаду за ове видове нематеријалне штете, у складу са одредбама члана 200 ЗОО и члана 232 ЗПП.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом одредаба члана 153 и 154 ЗПП.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног

чињеничног стања и донете одлуке, па исти нису посебно образлагани.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у изреци, с тим што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, јер је жалба одбијена као неоснована.

**Председник већа-судија
Весна Обрадовић, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић